

İZMİR SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK MERKEZİ (S-Hub)

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

26 Ekim 2023

1. KADEME JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU ÖDÜL GRUBU

1. KADEME JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU ÖDÜL GRUBU

Toplantı Yeri: Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi

Toplantı Tarihi: 29 - 30 Temmuz 2023

Genel Değerlendirme

Birinci aşamada yapılan değerlendirmeler sonucunda, ikinci aşamaya geçen sekiz projeden biri de sizin öneriniz oldu. Özenli ve dikkate değer çalışmanız için sizi kutluyor ve ikinci aşamaya geçen projelere ilişkin ortak uyarıları ikinci aşamada istenenlerin hazırlığı sırasında göz önünde bulundurmanızı istiyoruz. Yarışma şartnamesinde esnek bırakılan noktaların aktif bir yarışmacı katılımı için önemli olduğunu düşünerek sizden gelecek öneriler doğrultusunda ikinci aşamanın koşullarını detaylandırabileceğimizi ve bu detaylandırılmış koşulların ikinci aşamadaki spesifik eleştirilerimiz doğrultusunda önerinizi geliştirirken işinize yarayacağına inanıyorduk, şimdi daha çok inanıyoruz.

1. Yaklaşık 4000 m² arsa alanı ve 3 emsal üzerinden hesaplayarak, 12.000 m²'ye kadar emsale dahil inşaat alanının kabul edilebilir olduğunu belirtmiş, ihtiyaç programını da bu çerçevede ele almanızı istemiştik. Birbirinden çok farklı büyüklükteki projeleri değerlendirmemiz sonucunda sürdürülebilirlik konusunda önemsenen kent içi emsalin 1,35 olduğu varsayımı ile 5-6.000 m² kapalı alana sahip bir yapının yeterli olacağını söyleyebiliriz. Emsale dahil olamayacak alanların ne şekilde ele alınacağı yarışmacıya bırakılmıştır. Bu bağlamda birinci aşamadaki kimi önerilerin üç katına kadar büyümesi gerekirken, kimi önerilerin yarısına inmesi gerekeceği müellifleri tarafından fark edilecektir.
2. Her ne kadar bu büyüklükte bir yapı istiyor olsak da, zaman içinde oluşacak gereksinimlere bağlı olarak yapının esnek yapı prensipleri içinde büyütülebilmesinin yada dönüştürülebilmesinin ne şekilde mümkün olacağı, strüktürel boyutu da ele alınarak inandırıcı bir biçimde belirtilmelidir.
3. Sürdürülebilirlik konusunda malzeme, enerji, su, yenilikçi teknoloji kullanımları ve inşa edilebilirlik stratejileri açısından bahsedilen niteliklerin açıkça belirtilmesi önemlidir. İklim değişikliğine uyum, afet dayanımı, yarışma şartnamesinde belirtilen sürdürülebilir bina tasarım kriterleri ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda hazırlanan tüm yaklaşımların projelerin tasarımlarında değerlendirilmesi ve sunulması önemlidir.

4. Bütün projeleri değerlendirdiğimizde vardığımız ortak görüşlerden biri zemin kat kullanımında yarı açık alan kullanımının çok önemli olduğudur. Genellikle önemsenmiş olan bu mesele program ve mekân bağlamında açıklanmalı, kullanım olasılıkları senaryolarıyla belirtilmeli, yapı ve peyzaj bütünlüğü bu bağlamda zemin kata ilişkin olarak daha dikkatli değerlendirilmelidir. Gün ışığı ve manzara erişimi stratejilerinin öneri projelere entegre edilmesi dikkate alınmalıdır.
5. Mevcut yasalar ve yönetmelikler bağlamında yapılabirlik konusu kimi projelerde önemle gözetilirken kimi projeler bu kuralları zorlayan seçenekleri benimsemiş görünmektedir. Önünde sonunda yapılabir bir önerinin peşinde olmamıza rağmen mevcut koşulları zorlayan önerileri de destekliyor olsak bile hem teknolojik, hem de yasal anlamda maliyet optimum olarak yapılabirlik bağlamının çok önemli olduğunu hatırlatmak isteriz. Strüktürel açıdan özel çözümlere ihtiyaç duyan veya öneren projelerin, bu önerileri inandırıcı biçimde detaylandırmaları ve sistem detayları ile desteklemeleri beklenmektedir.
6. Bütün önerilerin geniş anlamıyla coğrafya, dar anlamıyla bulunulan yer, yapılabirlik, işletme, bakım, maliyet, yenilik ve benzer durumlar için örnek olabilecek sürdürülebilir bir mimarlık ürünü olmalarının değerlendirme kriterleri içinde olduğunu bilmenizi istiyoruz. Öneri binaların sıfır karbon hedefinde tasarlanması gerektiği düşünülerek enerji ihtiyaçlarının öncelikle pasif, vb. yöntemlerle minimize edilerek, ardından enerji ihtiyacının tasarıma entegre edilmiş, yenilikçi ve uygulanabilir yöntem ve teknolojilerle yerinde karşılanmasının maksimize edilmesi yarışmacılardan çözüm beklenen temel meselelerdir.
7. Denizin ve mavnanın kullanım senaryolarına ilişkin öneriler her projede açıkça belli değil. Bu konuların da yapı ve peyzajın programına ve işletmesine dair ayrılmaz ve önemli veriler olduğunu hatırlatmak istiyoruz.
8. Dere kret kotunun kesitlerde gösterilmesi ve tasarıma veri olarak dahil edilmesi, minimum otopark ihtiyacının parselinde çözülmesi, toplam emsal alanı, toplam kapalı inşaat alanı, toplam açık ve kapalı inşaat alanı bilgilerinin vaziyet planı ve öneri mimari program altında verilmesi gerekliliğini hatırlatmakta fayda görüyoruz.
9. Proje alanının kentsel ulaşımına ilişkin dezavantajlı konumunu akılda tutarak, sürdürülebilir kentsel hareketliliğin entegrasyonunu kuran bir tavrın merkezin kentlilere açılmasında önemli olacağını düşünüyor ve yenilikçi önerilerinizi bekliyoruz.
10. Öğle ile akşam saatleri arasında denizden karaya doğru esen, İzmir kıyıları ile özdeşleşmiş, özellikle yazın meltem şeklinde esen, rahatlatan özelliğiyle sevilen imbat rüzgarının peyzajda, binanın yarı açık ve kapalı alanlarında değerlendirilmesine yönelik mekânsal stratejilerin geliştirilmesini bekliyoruz.

İZMİR
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
MERKEZİ (S-Hub)

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

11. Bina kullanım katmanlarının ve çevresinin tanımlı etkinlik, faaliyet, görevler dışında halk tarafından 7/24 yaşamaya imkanı geçiren mekan senaryoları barındırmasını destekliyor, yönetim, işletme ve kullanım senaryolarının detaylı bir şekilde ele alınmasını bekliyoruz.
12. Teknik servislerin çözülmesi ve detaylandırılması önemsenmektedir.
13. Yapının kamuya açık ve insan kullanımının yüksek olması sebepleriyle söz konusu bölgelerde asgari hareketli yük olarak 500 kgf/m² kullanılmasını öneriyoruz.
14. Şartnamede de belirtildiği üzere, yapılardan DD2 deprem talebi seviyesinde hemen kullanım performans seviyesini sağlamasını bekliyoruz.
15. Hepsi “Sürdürülebilirlik Merkezi” olarak tanımlanıyor olsa da sizin projenizin ayırıcı özelliğinin ne olduğunu daha iyi anlamak istiyoruz.

03 Sıra Numaralı Proje

Öneri projeyi, çatıyı teras bahçesine dönüştürerek özellikle ara mevsimlerde etkin kullanılabilecek bir imkân sunmasıyla birlikte, bu imkânı farklı etkinlikler için de kullanışlı bir seçeneğe dönüştürüyor olmasıyla ve yapının ayak izi sayılabilecek olan zemin katla yitirilen bahçenin teras kullanımıyla yapıya iade edilmesiyle öne çıkan bir yaklaşım olarak değerlendirdik. Boyutları ve aralıkları ayrıntılı bir biçimde gözden geçirilmek koşuluyla, doğu ve batı cephelerindeki güneş kontrol çabası da, güney cephesinin içeri çekilmiş derin balkonları ve kuzey cephesinin yoğun kapalı mekân kullanımı için ayrılmış olmasını da diğer olumlu çabalar olarak belirtebiliriz. Kapalı mekânlar kadar önemsenerek tasarlanmış olan yarı açık ara mekânlar ise coğrafi verilerin iyi değerlendirilmiş olduğunun göstergeleri olarak olumlu bulduğumuz noktalardandır.

Projenin ikinci aşamada geliştirilmesi sırasında, aşağıdaki hususlara dikkat edilmesini öneriyoruz:

- Malzeme özellikleri ve detayları ile nasıl uygulanacağına yönelik bilgilerin tamamlanması gerektiğini düşünüyoruz.
- Yürünebilir çatı kamusal alan olarak kullandığı için, üzerinde pv panel kullanımına uygun değildir. Bu nedenle, yenilenebilir enerji sistemleri ile ilgili yeni ve uygulanabilir önerilerin geliştirilmesini beklemekteyiz.
- Binanın kuzey bölümündeki seminer odaları, laboratuvarlar, kütüphane mekanlarında doğal ışık ve doğal havalandırmaya ilişkin mekansal kurgunun yeniden gözden geçirilmesi uygun olacaktır.
- Kıyı şeridi ve mavna ile ilgili kullanım senaryolarının geliştirilmesi gerekmektedir.
- Zemin kat seviyesinde kentlinin peyzaj ile birlikte kullanabileceği etkileşimli alanların tanımlanması ve detaylandırılması gerektiğini düşünüyoruz.
- 14.40 kotunda, güneyde oluşturulan terasların mekansal yaşantıya destek olacak şekilde bina ile tam olarak bütünleşmediğini görerek, bu bütünleşmeyi sağlayacak mekansal kurgunun geliştirilmesini öneriyoruz.
- Sistemin pasif olarak ne düzeyde performans gösterdiğinin ortaya çıkarılması ve aktif sistem desteği düzeyinin belirlenmesi gerektiğini vurgulamak isteriz.
- Binanın enerji ihtiyacının yerinde çözümüne ilişkin detayların aktarılması (mekanik sistem çözümleri vb.) ve sistem performanslarının gösterilmesi gerekmektedir.

İZMİR
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
MERKEZİ (S-Hub)

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

- Açık alanlara afet-iklim değişikliğine dayanım bağlamında stratejilerin geliştirilmesi, genel stratejiler yönünden yenilikçi uygulamaların projeye adapte edilmesinin sağlanması ve kent tarımı, karbon yutak alanlarının planlanması, ekolojinin desteklenmesi için ilave stratejilerin geliştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.
- Dere taşkını, deniz kabarması ve tsunami afetleri konularında herhangi bir çözüm stratejisi tanımlanmamış olduğunu, bu konularda gerekli çözümlerin geliştirilmesi gerektiğini önemle vurgulamak isteriz.
- Yönetişim, işletme ve kullanım senaryosunun detaylı bir şekilde ele alınması gerektiğini hatırlatmak isteriz.

19

Sıra
Numaralı
Proje

Öneri proje, mevcut yasa ve yönetmelikleri zorlayıcı olsa da, havuz içinde hareketli bir yapının önerilmesini, su baskınlarında yüzer yapının sağlayabileceği olanaklar ve depreme dayanıklılık açısından olumlu bulduk. Üç yanı denizlerle çevrili olsa da, deniz kenarında ve içinde yapı yapma konusunda çekingen olan bizlerin yaşadığı bir coğrafyada benzer durumlar için zihin açıcı niteliğiyle sıradışı bir olumluluğa sahip olan bu projede, kıyı yapıları konusunun yeni düşüncelerle geliştirilebilmesi ve özellikle afetler sırasında kullanışlı olanaklar sunması fikirlerinin geliştirilerek, ikinci aşamaya gelindiğinde çok daha ayrıntılı bir değerlendirme yapılabilecek düzeye ulaşacağını düşünüyoruz.

Projenin ikinci aşamada geliştirilmesi sırasında, aşağıdaki hususlara dikkat edilmesini öneriyoruz:

- Suyun izolatör olarak kullanılarak yapının yer hareketinden yalıtılma çabası ilgi çekmektedir. Böylesi bir yaklaşımla deprem taleplerinin yapıda zorlamaları engellenmekte, zemine doğrudan bir yük aktarılmadığı için temel ihtiyacı asgariye indirilmekte, sıvılaşma doğrudan sorun olmaktan çıkarılmakta, dere taşkını, deniz kabarması ve tsunami zararları engellenmektedir. Ancak bu faydaların sağlanabildiğinin teknik olarak ispatlanmasını bekliyoruz.
- SAL'ın kendisinin körfezde hareket ettirilmeye önerisi açık denize çıkacağından kendi ve denize yaklaşma tasarımlarında ciddi etkileri olması ve projede halihazırda yüzer platform olması sebebiyle faydalı olmadığını düşünüyoruz. Binanın hareketli bir sal olarak değil, kendi havuzunda yüzen bir platform olarak tasarlanmasını öneriyoruz. Böylece kıyıda yer alan ve mülkiyeti belediyeye ait olmayan alanda "su avlusu" yapma gereği ortadan kalkacaktır. Benzer şekilde, yüzer/katlanır köprü yapma gereği de kalmayacaktır.
- SAL'ın kendi havuzunun bir rijit kutu şeklinde tasarlanması durumunda sıvılaşma riskine maruz kalacağından ihtiyaç duyulan stabiliteyi sağlarken geçirgen yüzeylere sahip bir hacim yaratılmanın yollarını aramayı öneriyoruz. Böylesi bir yaklaşım arazide rijit olması durumunda gereken zemin ıslahını engelleyeceğinden yeraltı suyunun önüne bir bariyer oluşturmaya da engel olacaktır.
- Yüzebilme becerisi sayesinde tabandan bir yalıtım olanağına kavuşulurken görece ufak bir havuzda yüzüyor olmak, deprem hareketi sırasında çalkalanmaya yol açma potansiyeline sahiptir. Bu konuda teknik destek alınarak tasarıma yansıtılması, yaklaşımın potansiyelini kullanabilmek için gereklidir.

İZMİR SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK MERKEZİ (S-Hub)

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

- Yüzer platformun betonarme yerine çelik malzeme ile üretilmesinin tekrar düşünülmesi gerekmektedir. Bu konuda ülkemizdeki gemi inşaat sektörünün gelişkin olmasının önemli bir avantaj teşkil edebileceğini düşünüyoruz. Hatta işlevini kaybetmiş yüzer platformların “yukarı dönüşümü” düşünülebilir. Betonarmenin geri dönüşümü zor bir malzeme olmasının da, bu öneriyi güçlendirici bir etmen olarak görmekteyiz.
- Havuzun içindeki suyun temizlenmesi ve temiz tutulması için öneriler getirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.
- Yapının sabitleme (mooring) sistemleri daha derinlemesine incelenmelidir. Projede önerilen teleskopik sismik sönmüleyicilerin iskele gibi hafif yapılar için uygun olduğu, önerilen bina gibi daha ağır yapılar için farklı sistemler gerekeceğini öngörüyoruz.
- Yapının önerilen halindeki yapısal sisteminin yüzer hale gelmesinden gelen faydalarının kullanılmasını bekliyoruz. Deprem taleplerinin asgariye inmesi paralelinde yapısal sistem hafifleyecektir. Böylesi bir hafifleme SAL'ın ihtiyaç duyacağı su derinliğini değiştireceğinden çevresel etkiye ve maliyete doğrudan etkileri olacaktır. Yüksek dayanımlı ve hafif yapı malzemeleri seçilmesini önermekteyiz.
- Mekanın esnek kullanımı ve mavnalı kullanım stratejileri ile ilgili daha detaylı çalışma gerektiğini vurgulamak isteriz.
- Gömülü karbonun azaltılması için önerilen “karbon optimizasyon çerçevesi”ni yeterince anlaşılır hale getirilmesini bekliyoruz.
- Raporla yer alan yenilikçi malzemelerin (miselyum, deniz kabukları, tekstil atıkları vs.) binada nasıl kullanıldıklarına dair bilgi verilmesini ve gerektiği ölçüde detaylandırılmasını bekliyoruz.

20 Sıra Numaralı Proje

Basit malzemeler ve basit bir yapım tekniği ile varılan olabildiğince yalınlaştırılmış tasarımın arketip sayılabilecek kadar sıradan bir saçak altında, sokak ve sokağın iki yanındaki irili ufaklı yapılara indirgenerek varılan sonucun kurgusu ve inşa edilebilirlik konusundaki kolaylaştırıcı örüntüsünü olumlu buluyoruz. Proje alanının batısındaki parselin de tasarıma dahil edilerek bahçenin yapının neredeyse doğal girintileri ve uzantıları olmasını tasarımı destekleyen diğer önemli bir katkı olarak değerlendirdik. Kapalı mekânlar kadar önemli katkı sağlayan yarı açık mekânların bu coğrafyanın karakteristik mekânlarının elde edilmesinde kolaylaştırıcı iyilikler olarak gördük.

Projenin ikinci aşamada geliştirilmesi sırasında, aşağıdaki hususlara dikkat edilmesini öneriyoruz:

- Çatı strüktüründe birleşim detaylarının sürdürülebilirlik ve tasarım kriterleri çerçevesinde yeniden değerlendirilerek çözüm önerilerinin üretilmesini bekliyoruz. Üst kotlarda farklı kullanıma imkân verecek şekilde esnek planlama ilkelerine yönelik önerilerin sunulması gerektiğini düşünüyoruz.
- Sürdürülebilirlik kriterlerine uygun malzeme seçimlerinin yapının genelinde önerilmesi bekliyoruz.
- Yapının çevreyle ilişkisinin yeniden değerlendirilerek yapıyla bütüncül bir dil oluşturmasını öneriyoruz.
- Zamanla ihtiyaç programı gereksinimlerine bağlı olarak yapının ne şekilde büyütüleceğinin detaylı olarak belirtilmesini önemle vurguluyoruz.
- Binanın enerji ihtiyacının yerinde nasıl karşılanacağı ile ilgili çözüm stratejilerinin geliştirilmesini ve yenilikçi yaklaşımların projeye entegre edilmesini bekliyoruz.
- Kolon ve kirişlerde kullanılması öngörülen masif meşe elemanların yaşlı ağaçlarda hasat gerektireceğinden ve aynı zamanda maliyetli ve bulunması zor olduğundan, masif yerine kompozit-lamine sistemlerden seçilmesini öneriyoruz. Bu tip bir malzemenin ısı, çevresel ve kimyasal direncinin yüksek olmasının da dikkate alınmasını umuyoruz.
- Dere taşkını, deniz kabarması ve tsunami afetleri konularında herhangi bir çözüm stratejisi tanımlanmamış olduğunu, bu konularda gerekli çözümlerin geliştirilmesi gerektiğini önemle vurgulamak isteriz.
- Yönetişim, işletme ve kullanım senaryosunun detaylı bir şekilde ele alınması gerektiğini hatırlatmak isteriz.

23 Sıra Numaralı Proje

Zemini neredeyse kendi halinde bırakarak zeminden yükseltilmiş bir platform üzerine yerleşen yapının, doğal malzemelerle inşa edilme çabası ve bu çabayla elde edilen geçirgen ve gereksinimlere göre düzenlenebilir olan mekân kurgusunu olumlu bulduk. Kuzey-güney doğrultusunda, karadan denize doğru uzanan ve büyük bir iskeleyi andıran yapının bulunduğu yerle kurduğu ilişki de bu olumluluğu desteklemektedir. Mevcut koşullarda zorlayıcı kurallar olsa da kendi uzantısındaki iskele önerisi de yerle kurulan olumlu ilişkiyi güçlendirmektedir. Batı cephesinin özellikle güney-batı yönündeki kapalılığını, güneşle başa çıkabilmek açısından önemli bir katkı olarak gördük. Teknolojik bir çatı altında basit, geleneksel malzemelerle kurgulanan mimarlık, benzer durumlar için de geçerli olacaktır.

Projenin ikinci aşamada geliştirilmesi sırasında, aşağıdaki hususlara dikkat edilmesini öneriyoruz:

- Binanın sürdürülebilir hedeflerinin yenilikçi yaklaşımları da içermesi gerektiğini ve bu yöndeki iyileştirmeleri beklediğimizi hatırlatmak isteriz.
- Yeşil çatı uygulaması olumlu olmakla birlikte, PV panellerin altında gölgede kalmış olduğuna dikkat çekmek isteriz.
- Genel kullanım ve geri dönüşüm sularının şemasını yetersiz bulduk. Bioswale tasarımının detaylandırmanızı öneriyoruz (Bioswale suları yeniden kullanılmamalıdır). Binanın sürdürülebilirlik stratejileri içerisinde su kullanımının azaltılması, geri dönüşüm sistemleri ve yağmur suyu hasadı sistemlerinin teknik şartlara uygun tasarımını sunmanızı bekliyoruz.
- Yapı malzemelerindeki geri dönüşümle ilgili içerik bilgilerini detaylandırmanızı öneriyor; kerpiç malzeme üretimi ve projede uygulanmasına yönelik çalışmalarını gözden geçirmenizi bekliyoruz.
- Yarışma amaçları kapsamında sıfır karbon sürdürülebilirlik hedefi ve bu hedefe varmak için uygulanacak stratejileri detaylı olarak sunmanız gerektiğini vurgulamak isteriz.
- Açık alanlara afet-iklim değişikliğine dayanım bağlamında stratejilerin geliştirilmesi, genel stratejiler yönünden yenilikçi uygulamaların projeye adapte edilmesinin sağlanması ve kent tarımı, karbon yutak alanlarının planlanması, ekolojinin desteklenmesi için ilave stratejilerin geliştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

İZMİR
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
MERKEZİ (S-Hub)

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

- Binanın enerji ihtiyacının nasıl karşılanacağına yönelik yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesini bekliyoruz.
- Binanın esnek bina kapsamında ileride ihtiyaç doğması halinde iç kurgusunu değiştirme ve dış alanlarda da genişleyebilme stratejilerinin binaya eklenmesi gerektiğini vurguluyoruz.
- Gün ışığı (doğal aydınlatma) ve manzaraya erişim kriterlerine yönelik çözümlerin projeye eklenmesini öneriyoruz.
- Mavna ile ilgili önerilerin geliştirilmesini ve kent bütünü içerisinde strüktür edilmesini bekliyoruz.
- Ağır kerpiç bölme duvarların narin bir ahşap çerçeve üzerine oturtulmasının deprem dirençliliği yönünden sakinler barındırmakta olduğunu hatırlatmak isteriz. Buna ilişkin çözüm stratejilerinizi bekliyoruz.
- Dere taşkını, deniz kabarması ve tsunami afetleri konularında herhangi bir çözüm stratejisi tanımlanmamış olduğunu, bu konularda gerekli çözümlerin geliştirilmesi gerektiğini önemle vurgulamak isteriz.

35 Sıra Numaralı Proje

Sundurma ve prizmalardan oluşan yapının sundurma ve prizmalar arasında kalan ara mekânlarının etkileyici atmosferi ve güneşe karşı savunmalı kurgusunu olumlu bulduk ve bu haliyle olması istenenden daha küçük olsa da aynı kurguyla gerektiği kadar büyüyebilme imkanının olmasını yapının önemli bir ayrıcalığı olarak değerlendirdik. Yanıbaşındaki tuhaf apartman irilerine aldırmadan batısındaki bahçe ve denize uzanan ve mavmayı üzerinde tutabilen iskelesiyle “sürdürülebilirlik merkezi” olmaya aday halini etkileyici ve olumlu olarak değerlendirdik.

Projenin ikinci aşamada geliştirilmesi sırasında, aşağıdaki hususlara dikkat edilmesini öneriyoruz:

- Yerel malzeme seçimi olumlu bulunmakla beraber, binanın metrekare kullanımının arttırılmasını (5000-6000 m² aralığında) ve esnek olarak tasarlanmasını bekliyoruz.
- Binanın esnek bina kapsamında ileride ihtiyaç doğması halinde iç kurgusunu değiştirme ve dış alanlarda da genişleyebilme stratejilerinin binaya eklenmesini öneriyoruz.
- Gün ışığı (doğal aydınlatma) ve manzaraya erişim kriterlerine yönelik çözümlerin projeye eklenmesini öneriyoruz.
- Binanın enerji ihtiyacının yerinde nasıl karşılanacağı ile ilgili çözüm önerilerinin ve bu konu ile ilgili yenilikçi çözüm stratejilerinin geliştirilmesi gerektiğini vurgulamak isteriz.
- Açık alanlara afet-iklim değişikliğine dayanım bağlamında stratejilerin geliştirilmesini ve genel stratejiler yönünden yenilikçi uygulamaların projeye adapte edilmesinin sağlanması gerektiğini düşünüyoruz.
- Mavna ile ilgili önerilerin geliştirilmesini ve kent bütünü içerisinde strüktür edilmesini öneriyoruz.
- Projenin yapısal sistem seçimi hakkında yeterli bir bilgi ve detay verilmesi gerektiğini hatırlatmak isteriz.
- Dere taşkını, deniz kabarması ve tsunami afetleri konularında herhangi bir çözüm stratejisi tanımlanmamış olduğunu, bu konularda gerekli çözümlerin geliştirilmesi gerektiğini önemle vurgulamak isteriz.

38 Sıra Numaralı Proje

'Bir olasılıklar mekânı' olarak tanımlanabilecek olan öneri İyonya'nın gridal planının 3 boyutlu hali gibi değerlendirerek, farklı kullanımlar için esnek, geliştirilebilir, farklı boyutlarda üretilebilir haliyle bir "açık yapıt" olarak olumlu bulduk. Bulunduğu yerdeki iklim koşullarına karşı bu koşulları kullanarak geliştirebileceği savunma tekniklerinin kolaylığını taşıyor olması da bu olumlu görüşü pekiştiren gerekçelerden biridir. İç, dış ve ara mekânlardaki kullanım olanaklarını ve esnekliklerin yanı sıra yapısal elemanların malzemelerine ilişkin duyarlı yaklaşımını da bu tür bir yapıda anlamlı bir arayış olarak değerlendirdik. Yarışmacılardan beklenenler ile uyumlu şekilde, öneri yapıda geri dönüştürülebilir malzemelerin tercih edilmesi ve kullanım olanaklarının araştırılmasını da projenin bir diğer öne çıkan özelliği olarak dikkate değer bulduk.

Projenin ikinci aşamada geliştirilmesi sırasında, aşağıdaki hususlara dikkat edilmesini öneriyoruz:

- Atık çelikten elde edilecek yapı için çeliğin taşınmasına yönelik senaryonun daha detaylı olarak anlatılması (süreç, malzeme potansiyeli, yeterlilik, zamanlama vb.) gerektiğini düşünüyoruz.
- İskele ve kıyı kullanımını söz konusu raylı sistemin ihtiyacı sona erdiğinde daha kullanılabilir ve kamusal bir yapıya dönüştürülmesine yönelik öneri geliştirilmesini bekliyoruz.
- Raylı sistemin sürekli kullanımı öngörülmediğinden, farklı işlevlerle varlığını sürdürebilmesine yönelik önerileri bekliyoruz.
- Kapalı hacim metrekaresinin ihtiyaca göre artması için gereken esnekliği dikkate almak gerektiğini hatırlatmak isteriz.
- Mevcut metrekaresinin tüm ihtiyacın karşılanmasına yetmeyebilir. Bu nedenle metrekaresinin artışının sunulmasını bekliyoruz. Teknik servisler için alan belirlenmesini, işlik ile birlikte tanımlanan laboratuvarların daha detaylı ve gerekli işlevi karşılayacak niteliğe kavuşturulmasını, konferans ve kütüphane bir araya getirilebilir gibi görünse de, konferans salonu fonksiyonuna uygun mekan düzenlenmesine dikkat edilmesini ve mekanlara daha kontrollü giriş imkanlarının tanımlanmasını öneriyoruz.
- Peyzajın çeşitlendirilerek bina ve kamusal alan ile daha entegre hale getirilme yollarının araştırılmasını, güney ve batı cephelerindeki güneş kontrolünün mimari dile yansıtılmasını bekliyoruz.

İZMİR
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
MERKEZİ (S-Hub)

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

- Afet durumunda konteyner kullanımına dair senaryonun detaylı ve anlaşılabilir şekilde aktarılması gerektiğini hatırlatmak isteriz.
- Binanın 7/24 yaşam senaryosunu tanımlamak gerektiğini, binanın etkinlik dışı da kullanılabilme potansiyelini ortaya çıkaracak değişikliklerin sunulmasını bekliyoruz.
- Tavanda asılı fanlar yerine, öncelikle doğal havalandırma ile karşılanabilmesini sağlayacak mekan organizasyonu dönüşümünün sağlanmasını, yapının pasif olarak ne düzeyde performans gösterdiğinin ortaya çıkartılmasını ve aktif sistem desteğinin düzeyinin belirlenmesini bekliyoruz.
- Mekanik sistemlerin çelik ile entegrasyonu ile mekana etkisinin değerlendirilmesini ve detaylandırılmasını, binanın enerji ihtiyacının yerinde çözümüne ilişkin detayların aktarılmasını (su kaynaklı ısı pompası vb.) öneriyoruz.
- Açık alanlara afet-iklim değişikliğine dayanım bağlamında stratejilerin geliştirilmesi, genel stratejiler yönünden yenilikçi uygulamaların projeye adapte edilmesinin sağlanması ve kent tarımı, karbon yutak alanlarının planlanması, ekolojinin desteklenmesi için ilave stratejilerin geliştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.
- Yapıda önerilen 1m yükseltmenin dere taşkını, deniz kabarması ve tsunami durumlarında yeterliliğinin incelenmesi gerektiğini önemle vurgulamak isteriz.
- Proje raporunda belirtilen 7 maddelik sürdürülebilir ve ekolojik peyzaj tasarımı hedeflerinin öneri projede sunulan tasarım kriterleri ile nasıl sağlandığının gösterilmesini ve ilave stratejilerin geliştirilmesini bekliyoruz.

40 Sıra Numaralı Proje

Proje üzerinde “proje alanı” olarak belirlenen yerin sınırlarının genişliğini ve tasarımın bu genişlik üzerine kurgulanmış halini olumlu bulduk. Tasarımın dili “sürdürülebilirlik” meselelerinde hep kendiliğinden ve bir arada düşünülen hayatın şimdi olduğundan daha iyi, daha eğlenceli olabileceğine dair öngörülerin bu öneride apaçık okunur halde bir mimari dil oluşturabilmesini değerli gördük. Hemen doğu tarafında, yanı başındaki apartman irileriyle ilişki kurmayı reddeden kabuk da, batıya dönen yapının güneşle başa çıkma çabasının neşeli hali de bu dilin sevimli bir aksanla ifade edilme olanaklarını güçlendirdiğini düşünüyoruz.

Hepsi “Sürdürülebilirlik Merkezi” olarak adlandırılmış olsa da, bu projenin ayırıcı özelliği, sürdürülebilirlikle kastedilen şeylerin daha iyi bir dünyayı işaret etmesine benzer bir biçimde doğal, abartısız, olabildiğince basit, yalın ve kalıcı bir yapıyı da işaret etmesi düşüncesinden yola çıkarak tam olarak bu tür mimarlığı önermesidir.

Projenin ikinci aşamada geliştirilmesi sırasında, aşağıdaki hususlara dikkat edilmesini öneriyoruz:

- Kentsel ölçekte yapılmış çalışmaları olumlu bulmakla birlikte, kullanılması planlanan sürdürülebilir malzemelerin üretim ve uygulama detaylarına ait çözüm önerilerinin geliştirilmesini bekliyoruz.
- Binanın enerji ihtiyacının yerinde nasıl karşılanacağı ile ilgili çözüm stratejilerinin geliştirilmesini ve yenilikçi yaklaşımların projeye entegre edilmesini öneriyoruz.
- Dere taşkını, deniz kabarması ve tsunami afetleri konularında herhangi bir çözüm stratejisi tanımlanmamış olduğunu, bu konularda gerekli çözümlerin geliştirilmesi gerektiğini önemle vurgulamak isteriz.

51 Sıra Numaralı Proje

Mevcut arsa sınırlarına, yapı yaklaşma hatlarına, kıyı kenar çizgisinin değiştirilemez olmasına aldırmadan neredeyse bir güneş santraliyle bileşik sera olarak ele alınan yapıyı “sürdürülebilirlik merkezi” adını taşıyan bir yapının diğer yapılardan tamamen farklı olması gerektiği üzerine getirdiği öneriyle olumlu bulduk. Denizden ulaşımlarda yapının içine kadar giren tekne, denizle arasına giren yolun kuzeydeki demir yolunun yanına alınmasını, bu olumluluğu destekleyen ve kamu yararına çalışan kurumlara ait yapıların taşınması gereken ayrıcalıklarıyla bu konularda yeni düşüncelerin önünü açan bir öneri olarak değerlendirdik. İstenen niteliklere ve ölçülere getirilmesi sırasında tasarımın daha da iyileşeceğine dair görüşümüz de olumlu düşüncelerimizi güçlendirmektedir.

Projenin doğayla uyumlu yaşam için su-gıda gibi sürdürülebilirliğin yaşamsal ilkeleri üzerine kurulu bir metot önerisi üzerinden şekillenmesini, yapı-kıyı ilişkisinin sürekliliğini kurmaktaki ısrarcı tavrı, bunu tasarımının ana unsurlarından biri yapmasını ve gelecek olasılıklara açık bırakmasını olumlu olarak değerlendirdik.

Projenin ikinci aşamada geliştirilmesi sırasında, aşağıdaki hususlara dikkat edilmesini öneriyoruz:

- o Yapı birinci aşamada önerildiği haliyle uygulanabilirlikten uzak, parsel sınırlarındaki çekme mesafelerinden taşan ve ayrıca özel mülkiyet üzerinde kamulaştırma gibi karmaşık bir süreçten neden olacak tasarruflarda bulunmaktadır. Dolayısıyla, projenin aksi yönünde tavrına rağmen parsel sınırları ve özel mülkiyet hususlarının ciddi anlamda elden geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ayrıca, yapının bu gerekli revizyonla küçülmesinin zeminle ve insan ölçeğiyle daha iyi ilişkiler kurabilme olasılığını arttıracaklarını düşünüyoruz.
- o Proje alanına erişilebilirliğin yetersiz olması ve ulaşım modları arasındaki entegrasyonun zayıflığına dair öneriler geliştirilmiş olmakla birlikte (ör: bisiklet köprüsü) kuzey yönünde keskin bir geometri ile kurulan bisiklet yaya ilişkilerinin esnek bir biçimde halihazırdaki İZBAN raylı sistem hattı ile de entegrasyonuna dikkat edilmesini tavsiye ediyoruz.

- Topraksız dikey tarıma dair önerilerin revize edilerek ağırlığının hafifletilmesi ve zeminde kent tarımı ilişkilerinin etkileşim alanı içindeki parkı da düşünerek yayılımını önermekteyiz. Dikey tarımın bu kadar öne çıktığı ve yeni metotların geliştirildiği bir ortamda üretimden servise yenilikçi yaşam döngüsü ile bina-su döngüsünün tasarımının tekniğine uygun olarak şematik açıklanması ve önerilen yapıda hassasiyetle geliştirilen doğa tabanlı çözümlerin açık alanlarda da sürekliliğinin kurulmasını tavsiye etmekteyiz.
- Önerinin kıyı ve denizle ilişkisinin, mavnanın işlevlendirilmesi dahil, olumlu bulunmuştur. Ancak kanal ve kıyıda amfiler mekânsal olarak kuvvetli olmakla birlikte özel mülk alanı üzerinde yer almaktadır. Bu sorunu giderecek ve bu kısımdaki önerilerin kıyı yönünde geliştirilmesini tavsiye ederiz. Ayrıca, deniz erişimini yapıya entegre eden kanalın parsel sınırları içinde işlevsel kullanımın tasarlanmasının yine uygulanabilirliği ve kıyı yapılarının yüksek maliyetleri de göz önüne alınarak yeniden ele alınmasının gereklilik olduğunu değerlendiriyoruz.
- Önerilen yapının yenilenebilir enerji sistemlerinin bina enerji tüketiminin ne kadarını karşıladığına dair analizlerin tekniğine uygun olarak sunulması beklenmektedir.
- Bina kapalı alanlarındaki kullanımların gün ışığı- vista, manzara stratejilerinin gösteriminin tekniğine uygun olarak çalışılmasını öneriyoruz.
- Yapıda deprem direncinin sağlanmasında burkulması önlenmiş çaprazlar, yapısal çelik betonarme kompozit yapısal elemanlar, çatı seviyesi izolatörler vb. teknolojik seviyesi yüksek sistemler kullanılabileceği belirtilmektedir. Sürdürülebilirlik iddiasında ve örnek teşkil edeceği düşünülen bir yapıda kolay erişilebilir sistemlerin tercih edilmesinin yerinde olacağını düşünüyoruz.
- Yönetişim, işletme ve kullanım senaryosunun detaylı bir şekilde ele alınması gerektiğini hatırlatmak isteriz.

1. Kademe Jüri Değerlendirme Raporu

Ödül Grubu

İzmir Sürdürülebilirlik Merkezi (S-Hub)
Mimari Proje Yarışması

26 Ekim 2023

[surdurulebilirlikmerkezi.izmir.bel.tr](mailto:shubizmir@izmir.bel.tr)
shubizmir@izmir.bel.tr

